

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/276/2014
Identifikačné číslo spisu:	4612212477
Dátum vydania rozhodnutia:	15.04.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:4612212477.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného Advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, v mene a na účet ktorej koná advokát a konateľ Mgr. Tomáš Kušnir, proti odporcovi R. E., v bytom V., za účasti vedľajšieho účastníka Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v Prešove, Námestie legionárov 5, IČO: 42 176 778, zastúpeného JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom v Lučenci, J. Kráľa 5/A, o 1 784,48 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 10 C 3/2013, o dovolaní vedľajšieho účastníka proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 28. januára 2014 sp. zn. 9 Co 437/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Vedľajší účastník je povinný zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov dovolacieho konania v sume 107,25 € na účet právneho zástupcu navrhovateľa Mgr. Tomáš Kušnir, Pajštúnska 5, Bratislava v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Odôvodnenie

Okresný súd Topoľčany rozsudkom z 16. septembra 2013 č. k. 10 C 3/2013-131 návrh zamietol vzhľadom na vznesenú námietku premĺčania, zistil, že uplatnený nárok je premĺčaný. Uznesením z 25. októbra 2013 č. k. 10 C 3/2013-152 navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v sume 267,42 € každému zvlášť, všetko do troch dní.

Krajský súd na odvolanie navrhovateľa uznesením z 28. januára 2014 sp. zn. 9 Co 437/2013 výrok uznesenia súdu prvého stupňa, ktorým zaviazal navrhovateľa nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznáva. Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu uložil povinnosť nahradiť navrhovateľovi trovy odvolacieho konania spočívajúce v trovách právneho zastúpenia v sume 23,32 € na účet právneho zástupcu.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal dovolanie vedľajší účastník. Navrhol ho zrušiť a vec vrátiť

krajskému súdu na ďalšie konanie. Namietal odňatie mu možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.), lebo z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva, na základe akého zákonného ustanovenia rozhodol. Odvolací súd sa podľa jeho názoru nedostatočne vysporiadal so všetkými aspektmi konštatovanej neúčelnosti náhrady trov jeho právneho zastúpenia. Odvolací súd nepostupoval podľa § 213 ods. 2 O.s.p. a nevytvoril priestor pre zaujatie stanoviska k právnym záverom plynúcim zo skutočností dovtedy neposudzovaných a nehodnotených, daným postupom preto odňal účastníkovi konania možnosť konať pred súdom. Poukázal na argumentáciu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v uvedených rozhodnutiach. V ďalšom texte dovolania podrobne poukázal na nesprávnosť a nedôvodnosť záverov odvolacieho súdu v o vzťahu k skutkovému stavu, účelnosti trov právneho zastúpenia v tzv. hromadných veciach, legality a legitimacy vstupu vedľajšieho účastníka do konania, práva na právnu pomoc, účelnosť trov, účelnosť trov v o vzťahu k zameraniu subjektu, na citovanú judikatúru slovenských odvolacích súdov týkajúcu sa trov vedľajšieho účastníka a na záver uviedol, že napadnuté rozhodnutie vytvára ideálne podmienky pre činnosť vymáhačských spoločností, ktoré nie sú zaťažované povinnosťou náhrady trov v neúspešných sporoch. Súdby by nemali vnímať vedľajšieho účastníka v konaní iba ako príčinu nárastu svojej práce, ale ako účinný prostriedok v procese rodiacej sa ochrany spotrebiteľa v slovenských podmienkach. Odvolací súd ho podľa neho napadnutým rozhodnutím diskvalifikoval vo vzťahu k jeho právu na náhradu trov právneho zastupovania. Právo na právnu pomoc nemôže bez rozmeru práva na náhradu trov konania nájsť zmysluplné uplatnenie v občianskom súdnom procese.

Navrhovateľ navrhol dovolanie zamietnuť ako neprípustné a priznať mu trovy dovolacieho konania. Stotožnil sa s rozhodnutím krajského súdu a jeho argumentáciou, pretože v danom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Poukázal na závery vyslovené v uvedených rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo vzťahu k nevyhnutne vynaloženým trovám konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas oprávnená osoba (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.) a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie vedľajšieho účastníka smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu o trovách konania.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.), alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o priznaní (nepriznaní) účinkov cudziemu rozhodnutiu na území Slovenskej republiky.

Podľa výslovného znenia § 239 ods. 3 O.s.p. však ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, súdnych poplatkoch, oslobodení od súdnych poplatkov, prerušení alebo neprerušení konania, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Nakoľko je v prejednávanej veci dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu o trovách konania, ktoré vykazuje znaky jedného z rozhodnutí, ktoré je taxatívne vymenované v ustanovení § 239 ods. 3 O.s.p. ako rozhodnutie, kde dovolanie nie je prípustné, je nepochybné, že prípustnosť dovolania

vedľajšieho účastníka z ustanovenia § 239 O.s.p. nemožno vyvodiť.

Vzhľadom na obsah dovolania a tiež so zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Vady konania uvedené v § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. dovolateľ nenamietal a ich existenciu nezistil ani dovolací súd. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení vyvodiť nemožno.

Vedľajší účastník namietal, že postupom odvolacieho súdu, ktorý zmenil prvostupňové uznesenie vo výroku o trovách konania a nepriznal mu náhradu trov konania bez toho, že by vyzval účastníkov, aby sa vyjadrili k možnému použitiu ustanovenia (zrejme § 142 ods. 1 O.s.p.), v kontexte dovtedy neposudzovaných skutočností, mu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) treba podľa judikatúry rozumieť taký závažný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. nie je daná už tým, že dovolateľ tvrdí, že napadnuté rozhodnutie je postihnuté touto vadou, ale len vtedy, ak touto vadou rozhodnutie skutočne trpí, t. j., že nastali skutočnosti, v dôsledku ktorých vada vznikla a prejavila sa (resp. nebola odstránená) v rozhodnutí (v postupe) odvolacieho súdu.

Dovolací súd nezistil existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonomnom ustanovení a teda ani prípustnosti dovolania, na ktorú poukazoval dovolateľ a ktorá mala spočívať v odňatí mu možnosti konať pred súdom.

Dovolací súd nepovažuje námietku vedľajšieho účastníka, že sa nemal možnosť vyjadriť k rozhodnutiu, ktorým bol zmenený výrok o náhrade trov konania, čím sa toto rozhodnutie stalo „prekvapivým“ za dôvodnú.

Súdna prax sa ustálila v názore, že procesné rozhodnutie odvolacieho súdu o trovách konania nemôže mať atribúty tzv. prekvapivého rozhodnutia. V tejto súvislosti dovolací súd dáva do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 120/2013, ktoré bolo prijaté občianskoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 10. decembra 2013 na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, ktorého právna veta znie: „Postup odvolacieho súdu podľa § 213 ods. 2 O.s.p. neprichádza do úvahy pri rozhodnutí o trovách konania a ani pri iných nemeritórnych rozhodnutiach.“

Podobný názor je prezentovaný i v odbornej literatúre (Števík/Ficová a kol. Občiansky súdny poriadok - komentár, Nakladateľství C. H. Beck, 2009 str. 635). Podľa ktorého nemeritórne rozhodnutie odvolacieho súdu o trovách konania nemá atribúty tzv. „prekvapivého rozhodnutia“, pri jeho vydávaní sa neuplatní procesný postup v zmysle § 213 ods. 2 O.s.p. a v tejto súvislosti nedochádza k odňatiu možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

V danom prípade preskúmané rozhodnutie krajského súdu netrpí takou vadou, ktorá by spôsobovala účastníkovi odňatie možnosti konať pred súdom.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie vedľajšieho účastníka, prípustnosť ktorého nevyplýva z § 239 O.s.p. ani z § 237 O.s.p., odmietol ako procesne neprípustné (§ 243b ods. 5 O.s.p. a § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

V dovolacom konaní (procesne) úspešnému navrhovateľovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti vedľajšiemu účastníkovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd priznal navrhovateľovi náhradu trov dovolacieho konania za jeden úkon právnej služby - vyjadrenie k dovolaniu, t. j. 81,30 € plus 8,04 € režijný paušál a plus 20 % DPH, spolu v sume 107,25 € (§ 14b ods. 1, § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.